

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญตาราง	ซ
บทที่ 1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตการศึกษา	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
ชนิดและคุณภาพของน้ำนม	5
ยาปฏิชีวนะ ชนิดและการใช้งาน	8
อันตรายจากยาปฏิชีวนะตกค้างในน้ำนม	12
วิธีการตรวจหายาปฏิชีวนะตกค้างในน้ำนม	19
การป้องกันยาปฏิชีวนะตกค้างในน้ำนม	23
สถานภาพการตกค้างของยาปฏิชีวนะในน้ำนมในประเทศไทย	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	27
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการศึกษา	32
รูปแบบการศึกษา	32
กลุ่มตัวอย่างและวิธีคัดเลือกตัวอย่าง	32
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	33
การหาคุณภาพของเครื่องมือ	34

การเก็บรวบรวมข้อมูลและสถิติที่ใช้	34
การวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการ	34
บทที่ 4 ผลการวิจัย	36
ผลการตรวจสอบนมพาสเจอร์ไรซ์	36
ผลการตรวจสอบนมยู เอช ที	37
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	38
สรุปผล	38
อภิปรายผล	39
ข้อเสนอแนะ	41
บรรณานุกรม	43
ภาคผนวก	48
ภาคผนวก ก แบบสอบถามความนิยมบริโภคนม	49
ภาคผนวก ข วิธีการเตรียม Penicillin standard solution (positive control)	50
ภาคผนวก ค ปริมาณต่ำสุดของยาปฏิชีวนะชนิดต่าง ๆ ที่ Delvotest-P ® สามารถ ตรวจสอบได้	51
ภาคผนวก ง แผนภาพแสดงวิธีการตรวจหายาปฏิชีวนะตกค้างในนํ้านมโดยใช้วิธี Delvotest- P ®	52
ประวัติผู้เขียน	53

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1. การเปรียบเทียบคุณสมบัติของนมพาสเจอร์ไรซ์และนมยู เอช ที	6
2. คุณภาพของนมทางด้านความสะอาด	7
3. คุณภาพของนมทางด้านคุณค่าทางโภชนาการ	7
4. ระยะเวลาการตกค้างของยาปฏิชีวนะภายหลังการให้ยาทางเต้านม	16
5. การตรวจหายาปฏิชีวนะตกค้างในน้ำนมในประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2535 - 2538	26
6. จำนวนตัวอย่างนมพาสเจอร์ไรซ์ที่มีปริมาณยาปฏิชีวนะตกค้าง	27
7. ผลการตรวจหายาปฏิชีวนะตกค้างในน้ำนมดิบที่เก็บเป็นเวลา 10 สัปดาห์	28
8. ผลการตรวจพบยาต้านจุลชีพตกค้างในนมพาสเจอร์ไรซ์จากผู้ผลิต 9 ราย	31
9. ผลการตรวจพบยาปฏิชีวนะตกค้างในนมพาสเจอร์ไรซ์จากผู้ผลิต 4 ราย ในแต่ละสัปดาห์	36